

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (sediul Central) (jud. I. Brai)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iurii Calmîc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Tarîța împotriva lui Iurii Calmîc cu privire la recuperarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 12 decembrie 2016 Igor Tarîța a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iurii Calmîc solicitînd încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu judecarea cauzei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în baza sentinței din 23 decembrie 2015 a Judecătoria Anenii Noi, Iurii Calmîc a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 1 (unu) an închisoare, iar conform art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Iurii Calmîc pe un termen de probă de 1 (unu) an, dacă nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportamentul exemplar va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Prin decizia din 08 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost menținută fără modificări sentința din 23 decembrie 2015 a Judecătoria Anenii Noi. Prin decizia din 06 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat recursul ordinar declarat de Iurii Calmîc.

A indicat reclamantul că acest comportament al lui Iurii Calmîc a generat situația în care a suferit un prejudiciu moral incontestabil și vădit, trăind stări de stres, emoții negative, frică, neliniște, umilință și nesiguranță pentru securitatea proprie și a vieții. Având în vedere modul grosolan în care a acționat Iurii Calmîc, a trăit și a retrăit o stare de stres puternic, conștientizând că viața lui este pusă în pericol prin posibilitatea reală a lui Iurii Calmîc de a realiza amenințarea.

A declarat reclamantul că doar repararea prejudiciului moral ar asigura o egală interpretare a situației de viitor, iar satisfacția echitabilă ar putea fi atinsă doar într-un asemenea mod.

Prin încheierea din 20 decembrie 2016 a Judecătorei Anenii Noi s-a admis cererea de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestru pe bunurile imobile, mobile, mijloacele bănești din conturile bancare a lui Iurii Calmîc în limita valorii acțiunii de 100000 lei.

Prin hotărârea din 02 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Tarîța și s-a încasat de la Iurii Calmîc prejudiciul moral în sumă de 10000 lei; s-a încasat de la Iurii Calmîc în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 300 lei; în rest cerințele s-au respins ca neîntemeiate; s-a anulat parțial sechestru aplicat prin încheierea din 20 decembrie 2016 a Judecătorei Anenii Noi pe bunurile imobile, mobile, mijloacele bănești din conturile bancare a lui Iurii Calmîc în suma de 90000 lei și s-a menținut în continuare până la executarea integrală sechestrul aplicat în sumă de 10000 lei.

Prin decizia din 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Iurii Calmîc; s-a admis apelul depus de Igor Tarîța și s-a modificat hotărârea din 02 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) în sensul majorării cuantumului despăgubirilor morale dispuse spre încasare; s-a încasat de la Iurii Calmîc în beneficiul lui Igor Tarîța despăgubiri pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 60000 lei; în rest s-a menținut hotărârea din 02 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi (sediul Central).

La 09 ianuarie 2018 Iurii Calmîc a declarat recurs împotriva deciziei din 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând modificarea hotărârii din 02 august 2017 a Judecătorei Anenii Noi (sediul Central) și a deciziei din 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie modificată suma acordată cu titlu de prejudiciu moral lui Igor Tarîța în sensul micșorării.

În motivarea recursului invocă recurentul că instanța a interpretat în mod eronat legea.

Consideră recurentul că instanța de apel a dat o apreciere greșită circumstanțelor cauzei. Instanța de apel nu a respectat prevederile art. 1423 alin. (1) Cod civil la calcularea mărimii prejudiciului moral cauzat. Or, criteriul echității trebuie să acopere echitatea socială (interesele statului) pe de o parte și satisfacția echitabilă oferită părții lezate (repararea prejudiciului). La caz, sentința de condamnare a acoperit și a restabilit echitatea socială, iar în rest satisfacția echitabilă urma a fi demonstrată în proces prin prisma art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă și în temeiul principiului disponibilității procesului civil prevăzut de art. 27 Cod de procedură civilă.

Opinează recurentul că modificarea sumei prejudiciului moral prin decizia instanței de apel în sensul majorării de la 10000 lei la 60000 lei, fără a ține cont de circumstanțele cauzei și fără a face trimitere la anumite probe, este o încălcare flagrantă a art.6 § 1 al CEDO - dreptul la un proces echitabil și a principiului satisfacției echitabile prin prisma CtEDO. Instanța de apel nu a motivat în nici un fel concluzia sa și nu a făcut trimitere la vreo probă în acest sens. Or, instanța trebuie să

se referă în motivarea hotărârii la toate capetele de cerere formulate și la argumentarea pentru care s-au respins unele dintre ele, trebuie să se pronunțe asupra a tot ceea ce s-a cerut prin acțiune și asupra tuturor mijloacelor ce au stat la argumentarea pretențiilor și obiecțiilor ridicate de părți.

Susține recurentul că un argument esențial pentru judecarea cauzei constituie invocarea obiecției precum că de către Igor Tarîța, atât în prima instanță, cât și în ordine de apel nu au fost prezentate probe care să justifice cuantumul prejudiciului moral pretins, obiecția fiind în măsură să reducă cuantumul prejudiciului moral pretins sau chiar să ducă la răsturnarea situației prin respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 07 noiembrie 2017, iar Iurii Calmîc a declarat recurs la 09 ianuarie 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților la proces la 07 decembrie 2017, conform scrisorii de însoțire (f.d.104) și a fost recepționată la 13 decembrie 2017, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.113). Astfel, recursul se consideră a fi declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iurii Calmîc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iurii Calmîc nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Iurii Calmîc.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iurii Calmîc împotriva deciziei din 07 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecători

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic